

Vriendschap

De teksten in deze catalogus ontstonden in drie gesprekken, die ik in het voorjaar en de zomer van 2003 met Sam voerde in zijn atelier in de Amsterdamse Kinkerbuurt. Sam benaderde me eerder dat jaar met het verzoek om zijn werk 'te openbaren'. Toen ik in de loop van de gesprekken een keer opperde dat ik geen neutrale kijker was antwoordde Sam: "Dat is ook de reden, dat je hier zit. In oorsprong zou ik zelf mijn verhaal schrijven. Maar ik durfde het niet aan dat te regisseren. Dan is het fijn dat iemand van binnenuit kan schrijven. Iemand, die mijn werk kent, met wie ik de start van mijn kunstloopbaan heb gedeeld en die de principes en de hartstocht van het schilderen begrijpt. Er zijn weinig mensen die goed kunnen luisteren".

In deze catalogus is Sam degene die aan het woord is. Hij licht zijn schilderkunst toe aan de hand van kernstukken in de collectie en een aantal thema's die hem na aan het hart liggen. Aan mij de taak om hem met open vragen uit de tent te lokken en niet te snel tevreden te zijn met zijn antwoorden. Sam is een makkelijke prater. In hoog tempo worden technisch verhandelingen afgewisseld met anekdotes en uitstapjes in de kunstgeschiedenis. Maar wanneer ik dichter naderde tot de betekenis van zijn schilderijen merkte ik bij hem de neiging om zich in neutraliteit te hullen, dan wel met een grap de aandacht te verplaatsen. Zijn boodschap was dan zoiets als 'ik ben de schilder, die zijn techniek goed benut. De betekenis, die anderen aan mijn werk hechten is voor hun eigen rekening'.

Mensen zijn het vrijwel exclusieve onderwerp in het werk van Sam. In zijn neutrale uitleg heet het eerst: 'ik ben geïnteresseerd in de mens, in een bepaalde psyche'. In de teksten van deze catalogus gaat hij verder en geeft hij veel meer achtergronden van zijn fascinatie voor mensen. Dat zijn schilderijen zoveel kunnen oproepen – 'de mens en zijn lijden' heette het in een recente uitnodiging – heeft alles te maken met de bereidheid van zijn modellen om veel te geven. En dat heeft weer alles te maken met de persoonlijkheid van Sam. In de loop van de gesprekken viel mij steeds meer op hoe sterk vriendschap en betrokkenheid een grote rol spelen in zijn schilderkunst. Leven en schilderen zijn bij Sam innig met elkaar verbonden en niet van elkaar te scheiden. In de bandopname van het gesprek over het schilderij 'Vier vrouwen' hoor ik mijzelf concluderen:

'Het is ook een intiem schilderij over vriendschap en kameraadschap. Het gaat verder dan de verhouding man-vrouw. Je ziet het ook in de manier van poseren. Die verschilt van je modellen in ander werk. Hier gaat het minder om dat spannende, vaak erotisch geladen moment, maar vooral om het persoonlijke en het vertrouwde'.

De ruim tien uur die we met elkaar spraken, zittend op keukenstoeltjes en omringd door schilderijen en tekeningen, vlogen om. Ik zat daar om het werk van Sam te openbaren. Maar de gesprekken vormden ook een openbaring voor mij. Ik werd geraakt door de passie waarmee Sam over zijn werk sprak. En ik raakte er ook van in de war. Nog dagen erna verlangde ik ernaar om mijn baan op te zeggen en het sluimerende kunstenaarsvlammetje weer aan te blazen. Maar dat hoef ik niet te doen. Het erkennen van het verlangen vind ik al belangrijk genoeg.

Sim Visser